

De Ledenraad van Humanitas

Humanitas is een landelijke organisatie met 16.000 vrijwilligers en 330 betaalde krachten. De activiteiten van de organisatie variëren van maatjescontacten bij inburgering tot het doorbreken van eenzaamheid. En van opvoedingsondersteuning tot rouwverwerking.

Humanitas is een vereniging met 85 afdelingen met een eigen afdelingsbestuur, bestaand uit vrijwilligers. De afdelingen hebben veel zeggenschap. Het motto van Humanitas is: alles wat je lokaal kunt beslissen, beslis je lokaal. Binnen de kaders van het landelijke strategieplan bepalen de afdelingen bijvoorbeeld helemaal zelf welke activiteiten ze uitvoeren, en welke niet: wel of niet opvoedondersteuning, wel of niet eenzaamheidsbestrijding, etc. Binnen de afdelingen is de inspraak van vrijwilligers vooral praktisch. Het is een kwestie van samenspraak tussen het lokale bestuur en de vrijwilligers over de uitvoering van de taken.

Overkoepelend zijn er vijf districten, met een districtsbestuur. Het hoofdbestuur is verantwoordelijk voor het landelijk beleid. De leiding van de organisatie heeft het hoofdbestuur gedelegeerd aan de directeur. Tot de taken van de directeur horen bijvoorbeeld de beleidsontwikkeling en het aansturen van de betaalde krachten. Het hoofdbestuur is een toezichhoudend en adviserend orgaan.

De Ledenraad in de praktijk

Net als bij de meeste verenigingen, gebeurde de afsluiting van de besluitvorming over de grote landelijke lijnen voorheen de Algemene Ledenvergadering. Daar werden de plannen gepresenteerd, om vervolgens goedgekeurd te worden door de aanwezige leden. Naar deze bijeenkomsten kwamen veel mensen. Een te grote groep voor echte interactie tussen hoofdbestuur en vrijwilligers. Het gevolg daarvan was dat er weinig inhoudelijke bespreking van de gepresenteerde plannen was. Humanitas is daarom een traject gestart om het meedenken en meepraten door de leden/vrijwilligers beter te organiseren.

De uitkomst van dat traject was dat Humanitas in 2014 Humanitas een ledenraad heeft ingesteld. Deze ledenraad heeft 25 gekozen leden. Uit elk van de vijf districten komen vijf leden. Eenmaal gekozen hebben de leden een vrije rol. Zij hoeven hun standpunten niet steeds met een achterban te bespreken.

Het hoofdbestuur is de overlegpartner van de ledenraad. De voorzitter van het hoofdbestuur zit voor en de directeur is ook altijd aanwezig. De onderwerpen waarover de ledenraad spreekt, zijn de grote landelijke lijnen: het strategisch beleid, het financieel beleid, het veiligheidsbeleid. De ledenraad toetst het beleid vooraf, bij de begroting en het jaarplan, en achteraf, bij het jaarverslag. Alle beleid dat op het hoofdbureau ontwikkeld wordt, heeft de goedkeuring van de ledenraad nodig. Over de besluiten van de Ledenraad worden alle leden in het land geïnformeerd via nieuwsberichten van het hoofdbestuur.

Humanitas is tevreden over de manier waarop het nu georganiseerd is. Het grote verschil met voorheen is dat de besluitvorming nu scherper is, doordat er een inhoudelijk gesprek plaatsvindt met de vrijwilligers in de ledenraad.

Het werken met een Ledenraad heeft wel gevolgen voor de hele structuur van de organisatie. Door de grotere rol van de leden in de besluitvorming op landelijk niveau, is de positie van het districtsbestuur minder duidelijk geworden. De komende tijd wordt daarom bekeken wat de rol en de verantwoordelijkheden van de districtsbesturen zijn.

Wat maakt dat het werkt?

- Binnen Humanitas is er een andere bandering van de organisatie dan voorheen. De organisatie wordt nu meer als een geheel gezien. De rol van de beroepskrachten wordt nog meer als ondersteunend beschouwd aan het werk van de vrijwilligers.
- De Ledenraad is met 25 leden veel kleiner dan de ALV en dat maakt een meer inhoudelijke bespreking mogelijk. De leden hebben daarvoor een grotere inbreng en dat komt de besluitvorming ten goede.
- De Ledenraad is ook constanter dan een ALV. Leden worden voor vier jaar gekozen en zijn daarna nog eenmaal herkiesbaar. Dat betekent dat zij de tijd hebben om zich goed in te werken.
- De grote vrijheid van de afdelingen om besluiten te nemen over de uitvoering, maakt dat op landelijk niveau alleen de grote kaders hoeven worden besproken.

De leden van Humanitas

Bij Humanitas kunnen alle vrijwilligers gratis lid worden. Ze worden dat niet automatisch. Humanitas geeft vrijwilligers bewust de keuze, onder het motto: word lid en laat je stem horen! Vrijwilligers kunnen ook betaald lid worden en zijn dan ook donateur. Alle leden kunnen gekozen worden in de Ledenraad.